De Heer zal voorzien!

Vandaag ga ik spreken over een moeilijk verhaal uit de Bijbel. Ik vind het tenminste een heel lastig verhaal. Maar ook moeilijke verhalen horen erbij. En ook door deze verhalen kan God spreken.

2 Timotheüs 3

16Alles wat de Schrift zegt is door God geïnspireerd en kan gebruikt worden om onderricht te geven, om dwalingen en fouten te weerleggen, en om op te voeden tot een rechtschapen leven, 17zodat een dienaar van God voor zijn taak berekend is en voor elk goed doel volledig is toegerust.

De Schrift is door God geïnspireerd, zegt Paulus. Dat wil niet zeggen dat elk woord letterlijk genomen moet worden. Het betekent dat de schrift door God geïnspireerd is en ons ook vandaag kan inspireren. Inspiratie gaat vaak dieper en verder dan de letterlijke tekst. En er blijven altijd vragen over, vanochtend ook. En ik zal je nu vast zeggen: *die kan ik waarschijnlijk niet beantwoorden…*

Ik hoop dat God tot je zal spreken deze ochtend. Zijn verlangen is dat jij Hem beter leert kennen. Als je Hem beter leert kennen zijn er, bijna vanzelfsprekend, gevolgen:

- God beter leren kennen leidt tot Hem meer liefhebben
- God beter leren kennen leidt tot jezelf meer liefhebben
- God beter leren kennen leidt tot je naaste meer liefhebben

We kunnen ALTIJD groeien in het beter leren kennen van God. Paulus zegt:

1 Korintiërs 13

12Nu zien we nog maar een afspiegeling, een raadselachtig beeld, maar straks staan we oog in oog. Nu is mijn kennen nog beperkt, maar straks zal ik volledig kennen, zoals ik zelf gekend ben. 13Dit is wat blijft: geloof, hoop en liefde, deze drie, maar de grootste daarvan is de liefde.

Dus Paulus, de schrijver van een groot deel van het Nieuwe testament zegt: *'Nu is mijn kennen nog beperkt, maar straks zal ik volledig kennen, zoals ik zelf gekend ben.'* Hij erkent dat zijn kennen van God beperkt is. Dat is nog eens een bijsluiter…
Paulus zegt dus:
-Elke schrifttekst is door God geïnspireerd en kan gebruikt worden om onderricht te geven (2 Tim 3:16)
-mijn kennen is nog beperkt (1Kor 13:12)

Wij leven, net als Paulus, in de tijd na de komst van Jezus. Wij beschikken over de evangeliën en de brieven van de apostelen. Dat helpt enorm.

Jezus is de ultieme openbaring van wie God is. *Hij IS God*.

Johannes 1

18 Niemand heeft ooit God gezien, maar de enige Zoon, die zelf God is, die aan het hart van de Vader rust, heeft Hem doen kennen.

Hebreeën 1

1Op velerlei wijzen en langs velerlei wegen heeft God in het verleden tot de voorouders gesproken door de profeten; 2nu, aan het einde van de tijd, heeft Hij tot ons gesproken door zijn Zoon, die Hij heeft aangesteld als erfgenaam van alles wat bestaat, en door wie Hij het heelal geschapen heeft. 3Hij straalt Gods luister uit, Hij is zijn evenbeeld, met zijn machtig woord draagt Hij alles wat bestaat.

Jezus heeft ons God leren kennen!! Als we iets willen weten over het karakter van God, kijk naar Jezus, Hij is Zijn evenbeeld!! Dat is een ankerpunt.

Het verhaal dat wij gaan lezen, speelt zich af, 2000 jaar voor de komst van Jezus. Heel veel van wat wij geleerd hebben over God, over wie Hij is, over Zijn karakter, was toen nog niet bekend. Dat is belangrijk om te beseffen.

God is bezig om zichzelf, door de geschiedenis heen te openbaren, te laten zien wie Hij is. Door de eeuwen heen wordt het beeld steeds helderder. Totdat het licht helemaal aan gaat met de komst van Jezus.

Johannes 12
44Jezus had luid en duidelijk gezegd: 'Wie in Mij gelooft, gelooft niet in Mij, maar in Hem die Mij gezonden heeft, 45en wie Mij ziet, ziet Hem die Mij gezonden heeft. 46Ik ben het licht dat naar de wereld is gekomen, opdat iedereen die in Mij gelooft niet langer in de duisternis blijft.

De inleiding was een beetje lang vandaag, maar heel belangrijk. Het helpt je om de Bijbel lezen en te interpreteren.

Vorige keer heb ik gesproken over Abraham en Sara en vooral ook over Hagar, hun slavin. *Misschien weet je dat nog?*

En Hagar ontdekte iets over God. Ze gaf God een naam, El Roi *'U bent een God van het zien. Want,' zei ze, 'heb ik hier niet Hem gezien die naar mij heeft omgezien?' (Gen 16:13)*

Dat was een grote ontdekking voor haar. Het was een duistere tijd waarin men meerdere goden kende, heidense goden zoals Baal bijvoorbeeld. En stapje voor stapje laat 'De God van Abraham' zien dat Hij anders is dan de heidense goden.
De cultuur waarin Abraham en Sara en ook Hagar leefden stond ver van Gods oorspronkelijke bedoeling af:

- Het was een patriarchale cultuur, de man was de baas (gelijkwaardigheid van man en vrouw stond onder grote druk)
- Polygamie was een geaccepteerd gebruik, een man had soms *bij-vrouwen*
- Slavernij was een onderdeel van het leven.
- En in bepaalde religieuze culturen kwam het zelfs voor dat er mensenoffers werden gebracht.

En in (of vanuit) die cultuur roept God Abraham:
Genesis 12
2Ik zal je tot een groot volk maken,
Ik zal je zegenen, je naam veel aanzien geven,
een bron van zegen zul je zijn.
3Ik zal zegenen wie jou zegenen,
wie jou vervloekt, zal Ik vervloeken.
In jou zullen alle volken op aarde gezegend worden.'

Abram zal de vader worden van een nieuw volk, het Joodse volk, het volk Israël. Gods plan is om dit volk de familie te laten zijn waaruit de verlosser (Jezus) zal voortkomen. *In jou zullen alle volken op aarde gezegend worden.*

God gaat gewoon onderweg met Abraham. Een onvolmaakte man in een onvolmaakte wereld. En *onderweg* openbaart God steeds meer van zichzelf.

Vorige keer hebben we gezien dat Abraham en Sara uiteindelijk een zoon kregen, Isaak. En dat is belangrijk natuurlijk. Want Abraham is geroepen om de vader van een volk te worden (en zonder nageslacht is er ook geen volk).
En dan gebeurt het volgende:

Genesis 22
Enige tijd later stelde God Abraham op de proef. 'Abraham!' zei Hij. 'Ja, ik luister,' antwoordde Abraham. 2'Haal je zoon, je enige, van wie je zoveel houdt, Isaak, en ga naar het gebied waarin de Moria ligt. Daar moet je hem offeren op een berg die Ik je wijzen zal.'

3De volgende morgen stond Abraham vroeg op. Hij zadelde zijn ezel, nam twee van zijn knechten en zijn zoon Isaak met zich mee, hakte hout voor het offer en ging op weg naar de plaats waarover God had gesproken. 4Op de derde dag zag Abraham die plaats in de verte liggen. 5Toen zei hij tegen de knechten: 'Blijven jullie hier met de ezel. Ikzelf ga met de jongen verder om daarginds neer te knielen. Daarna komen we naar jullie terug.'

6Hij pakte het hout voor het offer, legde het op de schouders van zijn zoon Isaak en nam zelf het vuur en het mes. Zo gingen die twee samen verder. 7'Vader,' zei Isaak. 'Ja, mijn zoon, ik luister,' antwoordde Abraham. 'We hebben vuur en hout,' zei Isaak, 'maar waar is het lam voor het offer?' 8Abraham antwoordde: 'God zal zich zelf van een offerlam voorzien, mijn zoon.' En zo gingen die twee samen verder. 9Toen ze waren aangekomen bij de plaats waarover God had gesproken, bouwde Abraham daar een altaar, schikte het hout erop, bond zijn zoon Isaak vast en legde hem op het altaar, op het hout.

10Toen pakte hij het mes om zijn zoon te slachten. 11Maar de engel van de HEER riep vanuit de hemel: 'Abraham, Abraham!' 'Ja, ik luister,' antwoordde hij. 12'Raak de jongen niet aan, doe hem niets! Want nu weet Ik dat je ontzag voor God hebt: je hebt Mij je zoon, je enige, niet willen onthouden.' 13Toen Abraham om zich heen keek, zag hij achter zich een ram, die met zijn hoorns verstrikt was geraakt in de struiken. Hij pakte het dier en offerde dat in de plaats van zijn zoon. 14Abraham noemde die plaats 'De HEER zal erin voorzien'.
Vandaar dat men tot op de dag van vandaag zegt: 'Op de berg van de HEER zal erin voorzien worden.'

15Toen sprak de engel van de HEER opnieuw vanuit de hemel tot Abraham. 16Hij zei: 'Ik zweer bij mijzelf – spreekt de HEER: Omdat je dit hebt gedaan, omdat je Mij je zoon, je enige, niet hebt onthouden, 17zal Ik je rijkelijk zegenen en je zo veel nakomelingen geven als er sterren aan de hemel zijn en zand op het strand langs de zee, en je nakomelingen zullen de steden van hun vijanden in bezit krijgen. 18En dankzij jouw nakomelingen zullen alle volken op aarde zich gezegend noemen. Want jij hebt naar Mij geluisterd.'

Wat een verhaal…
Laten we eerst het spannendste element onderzoeken en dan gaan we naar de inspiratie.

De spanning zit natuurlijk bij de vraag of God werkelijk vraagt aan Abraham om zijn zoon te offeren. En als Hij dat aan Abraham vraagt, kan hij dat dan ook aan ons vragen?

Ik vond dat als kind, op de zondagsschool, altijd een bijzonder angstaanjagende gedachte. Ik kon het ook moeilijk geloven. God is toch liefdevol?

Met terugwerkende kracht zou ik mezelf een schouderklopje willen geven. Ja, God is liefde! *Daar preek ik bijna elke week over.* En dat is niet moeilijk als we kijken naar het leven van Jezus, de ultieme openbaring van wie God is.

-Diende Abraham dan een andere God dan wij?
-Is de God van Abraham een andere God dan de God die door Jezus geopenbaard is?

Gelukkig niet!!
God is gelukkig onveranderlijk (en dus betrouwbaar), we kunnen op zijn karakter vertrouwen!
Hebreeën 13
8 *Jezus Christus blijft dezelfde, gisteren, vandaag en tot in eeuwigheid!*

Wat wel verandert is ons begrip van God. Wij ontdekken steeds meer wie Hij werkelijk is.

Laten we ons proberen in Abraham te verplaatsen. Hij leefde 2000 jaar voor Christus in een heidense cultuur. *Hij is geroepen door God, dat weet Hij zeker.* Dat heeft hij zelf meegemaakt. Maar hij weet nog niet zoveel over het karakter van God. Hij weet nog niet zoveel over wie God is.

Hij weet dat God wonderen kan doen. Hij heeft een zoon gekregen terwijl zijn vrouw eigenlijk onvruchtbaar was.
Hij heeft al ervaren dat hem rijkdom ten deel aan het vallen is.

En dan, door deze geschiedenis heen, laat God zich kennen. Een ander aspect van wie God is, wordt zichtbaar. Dat is een eigenschap van God: *Hij doet altijd zijn best dat wij Hem beter leren kennen.*

Dan ontvangt Abraham de opdracht van de Heer om zijn zoon te offeren.

Abraham is gehoorzaam en gaat op pad, naar de berg Moria.
Natuurlijk moet hij in verwarring zijn geweest. *Hij wist dat zijn zoon Isaak noodzakelijk was voor de vervulling van de belofte om een volk te worden.* Maar hij heeft voldoende ontzag, vertrouwen in de Heer om Hem daadwerkelijk te gehoorzamen.

De spanning loopt op. Hij bouwt een altaar, legt het hout erop, bind zijn zoon vast en legt hem op het altaar.

En dan gebeurt er iets bijzonders. Op het moment dat Abraham zijn zoon wil offeren, grijpt God in. *'Raak de jongen niet aan, doe hem niets!'*

En dan ziet Abraham een ram. Hij offert het dier in plaats van zijn zoon.

Abraham ontdekt iets over God. Deze God is anders dan de goden die hij uit zijn omgeving kent. Abraham hoeft zijn zoon niet aan God te geven. God voorziet zelf in wat nodig is.

Deze geschiedenis laat zien dat God geen mensenoffers verlangt. De God van Abraham is geen God, zoals andere goden, die gunstig gestemd moet worden. Dat verlangde Hij niet van Abraham en dat verlangt Hij ook niet van ons. In dit verhaal laat de Heer zien dat Hij zelf degene is die zal voorzien: JHWH Jireh.

Later, met de komst van Jezus zien we dat krachtig: God vraagt niet van ons om *zelf* te voorzien, Hij is de God die voorziet !!

We gaan afronden voor vandaag. Er is veel om over na te denken. Ik realiseer me dat niet alle moeilijke vragen beantwoord zijn. Maar de exegetische principes die we vandaag toegepast hebben, helpen ons om deze tekst niet als een bedreiging, maar als een uitnodiging te lezen — een uitnodiging om God beter te leren kennen zoals Hij Zich in Jezus heeft laten zien.

- God is onveranderlijk
- Door de Bijbelse geschiedenis heen, door de eeuwen heen, openbaart de Heer steeds meer van wie Hij is.
- Jezus is de ultieme openbaring van wie God is
- En dan nog zegt Paulus: *'mijn kennen is beperkt'*
- We hebben ons, in gedachten, verplaatst naar de tijd van Abraham. *Wat was zijn wereld, zijn context?*

En de belangrijkste 'take-away' van vandaag:
- God is te vertrouwen
- Hij is de 'God die voorziet'

Voorbeeld persoonlijk – Hans en Marina

Wat ben ik dankbaar dat God zich geopenbaard heeft als 'de God die voorziet'. Hij is betrouwbaar!

AMEN

GEBED